

Individuálna výročná správa

Obce Stráža

za rok 2020

.....

starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	4
5. Základná charakteristika obce	5
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	6
5.3. Symboly obce	7
5.4. História obce	8
5.5. Pamiatky	11
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	11
6.2. Zdravotníctvo	12
6.3. Sociálne zabezpečenie	12
6.4. Kultúra	12
6.5. Hospodárstvo	13
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	14
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020	14
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020	16
7.3. Rozpočet na roky 2021 - 2023	17
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	18
8.1. Majetok	18
8.2. Zdroje krytia	18
8.3. Pohľadávky	19
8.4. Záväzky	19
9. Hospodársky výsledok za rok 2020 - vývoj nákladov a výnosov	20
10. Ostatné dôležité informácie	22
10.1. Prijaté granty a transfery	22
10.2. Poskytnuté dotácie	23
10.3. Významné investičné akcie v roku 2020	24
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	24
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	24
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	24

1. Úvodné slovo starostu obce

Výročná správa obce Stráža je zostavená na základe výsledkov ekonomických ukazovateľov počas celého roku 2020 a o predpoklade hospodárenia do budúcich rokov. Je komplexne spracovaná z pohľadu súčasných všeobecných znalostí o obci Stráža a podľa súčasného stavu finančných prostriedkov obce a majetku obce. Obec sa zameriavala na plnenie zákonom daných povinností obce s cieľom vychádzať v ústrety požiadavkám občanov obce za účelom dobrého spolunažívania občanov v rámci obce. Obec Stráža v roku 2020 zrekonštruovala obecný rozhlas, zakúpila stoly a stoličky do sále kultúrneho domu a tiež zrekonštruovala obecnú lavičku.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: OBEC STRÁŽA
Sídlo: Stráža 243, 013 04 Dolná Tižina
IČO: 00321630
Štatutárny orgán obce: Ján Poliak, starosta obce
Telefón: 041/5694 001
Mail: oustraza@gmail.com
Webová stránka: www.e-obce.info/straza

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ján Poliak
Zástupca starostu obce: Peter Bugáň
Hlavný kontrolór obce: Ing. Katarína Chovanculiaková
Obecné zastupiteľstvo: Peter Bugáň
Mgr. Matej Franek

Anna Kováčová
Juraj Kubala
Emília Mackovčinová
Gabriela Poliaková
Dalibor Radočani

Komisie:

Inventarizačná komisia

- predseda - Emília Mackovčinová
- člen – Peter Bugáň
- člen – Mgr. Matej Franek

Komisia na ochranu verejných záujmov

- predseda – Gabriela Poliaková
- člen – Mgr. Matej Franek
- člen – Anna Kováčová

Obecný úrad:

Ing. Jana Šoporová – referentka, účtovníčka, ekonómka
Eva Guothová – referentka, správca daní a poplatkov

Materská škola:

Bc. Iveta Hanusová – riaditeľka MŠ
Bc. Barbora Sotolárová – učiteľka MŠ
Mgr. Eva Kalabová – učiteľka MŠ
Dorota Hlávková – učiteľka MŠ
Blažena Bugáňová - školníčka

Účtovná jednotka nemá žiadnu organizačnú zložku v zahraničí.

Obec Stráža nie je materskou účtovnou jednotkou pre inú účtovnú jednotku.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

„ Zabezpečiť kvalitné služby pre obyvateľov obce, podnikateľov a návštevníkov a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov predstavuje dôsledný denný operatívny manažment a realizáciu profesionálnych interných služieb.“

Vízie obce:

„ Obec Stráža by sa chcela rozvíjať tak, aby si vytvárala imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov pri sústavnom zlepšovaní životného prostredia.“

Ciele obce:

- trvalo udržateľný rast a rozvoj obce Stráža,
- kvalitné a ústretové poskytovanie služieb občanom,
- ochrana a bezpečnosť občanov obce Stráža,
- zabezpečenie čistej obce s progresívnymi formami zberu a likvidácie odpadu,
- bezpečné, dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období,
- školy a školské zariadenia pre 21. storočie,
- športom k zdraviu – športujúci obyvatelia,
- atraktívne kultúrne a spoločenské aktivity pre každého,
- zabezpečiť príjemné a kvalitné životné prostredie pre život,
- zabezpečiť kvalitné služby v oblasti fungujúcej samosprávy,
- poskytovať sociálne služby na vysokej úrovni.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce:

Obec Stráža leží v Severoslovenskom považskom regióne, v blízkosti mesta Žilina, ktoré je od obce Stráža vzdialené približne 15 km. Výmerou 317 ha sa rozprestiera v Terchovskej doline. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 320 do 550 metrov nad morom. Chotár obce sa

využíva prevažne na poľnohospodárske účely. Poloha obce je výhodná vzhľadom na to, že jej os tvorí štátna cesta spájajúca obec s mestom Žilina a obcou Terchová. Obec Stráža je súčasťou okresu Žilina, ktorý bol utvorený na základe nového územnosprávneho členenia Slovenskej republiky a ten územne patrí do Žilinského kraja.

Susedné mestá a obce: Lysica, Belá, Dolná Tižina, Krasňany

Celková rozloha obce: 317 ha

Nadmorská výška: od 320 do 550 m n. m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov:

Prehľad počtu obyvateľov zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka č. 1 Prehľad počtu obyvateľov

Počet obyvateľov k 31. 12. 2019	675
Počet obyvateľov k 31. 12. 2020	676
Počet detí od 0 - 14 rokov	115
Počet obyvateľov od 15 - 18 rokov	26
Počet obyvateľov od 19 - 62 rokov	433
Počet obyvateľov nad 63 rokov	102

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počet detí a mládeže do 18 rokov: 140

- z toho počet dievčat: 67
- z toho počet chlapcov: 73

Počet dospelých nad 18 rokov: 536

- z toho počet žien 286
- z toho počet mužov 250

Počet narodených detí k 31. 12. 2020: 15

Počet zomretých obyvateľov k 31. 12. 2020: 2

Počet odsťahovaných obyvateľov k 31. 12. 2020:	7
Počet prisťahovaných obyvateľov k 31. 12. 2020:	4

Priemerný vek mužov je 38,51 a žien 39,82.

Národnostná štruktúra:

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa obyvatelia obce Stráža hlásia k slovenskej národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania je vo väčšine kresťanskokatolícka.

Vývoj počtu obyvateľov:

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický rastúci prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V roku 2020 počet zomrelých neprekročil počet živonarodených obyvateľov.

5.3. Symboly obce

Erb obce:

V modrom štíte v zelenej pažiti strieborný zlatokopytý vzpínajúci sa kôň, vpravo zelený z pažite vyrastajúci trs trávy.

Vlajka obce:

Obecná vlajka má podobu troch pozdĺžnych pruhov modrého, bieleho a zeleného. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Pečať obce:

Obec používa pečať s nápisom obec Stráža s erbom obce.

5.4. História obce

Obec patrila do majetku panstva Starého hradu Varín (pôvodný názov bol Varna). V prvej polovici 13. storočia mu patrilo územie na východe ohraničené Oravou, na juhu siahalo za riekou Váh, na západe po Kysucu a jeho severná časť bola totožná s poľskými hranicami. Hrad mal funkciu pohraničnej pevnosti Uhorska, chránil obchodnú cestu, ktorá viedla popri Váhu z východu na západ a pravdepodobne bol aj mýtnou stanicou. Obyvateľstvo Stráže spolu s ďalšími obcami bolo povinné rôznymi dávkami a službami, medzi inými aj vojenskou dávkou, a zároveň vydržovalo hradnú posádku.

Prvá písomná zmienka o obci Stráža je z 15. storočia, presnejšie z roku 1439, v donačnej listine kráľa Albrechta, ktorou svojej manželke Alžbete daroval viaceré mestá a panstvá Trenčianskej stolice, medzi ktorými bolo aj starohradské panstvo. Je pravdepodobné, že obec existovala už skôr. Niektorí historici na základe názvu obce poukazujú na možnosť jej vzniku

už pred 13. storočím. Táto skutočnosť však nie je archeologicky doložená. Z iného historického dokumentu, týkajúceho sa majetkovej del'by medzi Pongrárovcami, neskoršími majiteľmi panstva sa dozvedáme, že v obci v roku 1520 bolo 6 sedliakov, 2 pustné role a čo je dôležité, spomína sa tu existencia richtára. Túto skutočnosť časť historikov vysvetľuje tak, že obec v priebehu 15. storočia mohla z pôvodného domáceho zvykového práva prejsť na nemecko-tešínske právo, neskôr známe ako žilinské v rámci dedinského práva a z toho vyplývajúcich výhod. Richtárska funkcia bola navyše voľne scudziteľná a tak zemepáni udeľovali dedičné richtárstvo, buď ako odmenu za preukázané služby alebo ho jednoducho predávali. Richtárovi prislúchala časť poplatkov z dávok dedinského obyvateľstva a pokút. Bol prvostupňový sudca a z daňových poplatkov mu patril denár z každého 6 lánu (usadlosti). Dedinské obyvateľstvo malo právo na spoločné pasienky, na výrub dreva v lese a na rybačku. Najväčším prínosom pre postavenie poddaných v dedinách bolo presné vymedzenie povinností a platieb voči zemepánovi. Vzhľadom na skutočnosť, že obec bola ešte začiatkom 20. storočia typickou pasienkovo-roľníckou obcou a okolité dediny ako napr. Dolná Tižina, Belá a pod. sa dokázateľne riadili valašským právom. Najpravdepodobnejšie je, že aj Stráža prešla na toto právo alebo priamo vznikla valašskou kolonizáciou. Táto sa k nám začala šíriť koncom 14. storočia. Valasi boli pastieri. Svoje stáda kôz a oviec pásli na pasienkoch a holiach predtým hospodársky nevyužitých, preto k nim feudáli posielali svojich lokátorov. Dostávali do úžitku lesy, pasienky a niektoré výhody. Panstvu za to odvádzali peňažnú dávku, produkty z chovu a neplatili cirkevný desiatok ani štátnu daň. Neboli povinní ani robotami. Vykonávali iba niektoré strážne a vojenské povinnosti. Valašské osady mali preto určitú súdnu a správnu autonómiu, ktorá bola v rukách voleného richtára.

5. 4. 1. *Názov obce*

V etnickom zložení obyvateľstva prevládal domáci prvok. Názov obce počas celej jej existencie si zachoval pôvodný slovenský, v staršom období pololatinský tvar. V roku 1439 je *possessio seu villa Strase*, v roku 1520 *Zthrasa*, v roku 1598 *Ztrza* a v roku 1793 *Strassa*. Od roku 1808 sa stretávame so slovenskou formou Stráža. V úradnom rakúsko-uhorskom listinnom materiáli sa používala pomad'arčená forma *Sztrázsa* alebo preklad slovenského názvu – *Nemesőr*. Z 18. storočia je známa obecná pečať kruhová s priemerom 23 mm. V kruhopise je

nápis SIFIL.P.SZTRAZA a kosoštvorec tvorený 9 bodkami. Centrom pečate je erbová figúra znázorňujúca koňa na pažiti.

5. 4. 2. Pôvodné obyvateľstvo a pôvodná architektúra

Obyvatelia sa živili salašníckym chovom oviec, prácou v lese, roľníctvom a chovom dobytká. Neúrodná pôda ich nútila hľadať si neskôr aj iné zdroje obživy. Dostatok vápenca v okolí neďalekého Varína a Nezbudskej Lúčky podnietil vznik vápenkárstva. Stráža bola potočnou dedinou sčasti s nepravidelnou zástavbou. Sídelnou osou sa stal potok Varínka, ktorý určoval radenie obytných i hospodárskych jednotiek. Zrubové hospodárske stavby stáli vo dvoroch voľne cez cestu oproti obytným domom. 18. storočie znamenalo pre obec istý rozvoj, keďže v roku 1784 mala už 30 domov, v ktorých žilo 33 rodín, čo predstavovalo 208 obyvateľov. Pozvoľný rast pokračoval i v 19. storočí, napr. v roku 1828 štatistiky uvádzajú 34 domov a 315 obyvateľov.

Pôvodnú drevenú architektúru dediny zničil veľký požiar, ktorý vypukol 03. apríla 1910 v neskorých nočných hodinách. Vzhľadom k tomu, že základným stavebným materiálom väčšiny objektov bolo drevo, rýchlo sa rozšíril. Ohňu padlo za obeť 27 obytných domov a viac ako 60 hospodárskych stavísk, množstvo dobytká, obilia, krmiva a pod. Celková škoda bola vyčíslená na viac ako 100 000,- korún. Takmer tri štvrtiny obyvateľov obce sa ocitlo bez strechy nad hlavou, osobného majetku a hrozil im hlad. Predstavenstvo obce sa rozhodlo obrátiť na ministerstvo vnútra so žiadosťou o udelenie dlhodobej bezúročnej pôžičky vo výške 60 000,- korún, pričom dlžníkom sa mala stať obec, ktorá by počnúc 01. novembrom 1911 každoročne splácala finančnú čiastku v takej výške, aby celková suma bola vrátená počas 20 rokov. Pôžička sa rozdelila medzi 30 najviac postihnutých rodín – pohorelcov. Poskytla ju žilinská úverová banka, akc. spol. Stavebné práce boli zverené firme Karol Grún a synovia. Novovypracovaný plán Stráže z dôvodov protipožiarenej prevencie predpokladal výstavbu murovaných trojpriestorových domov so sedlovou strechou s valbou a murovaným štítom s väčšími dvojitémi oknami i dverami. Jeho realizáciou sa celkovo zlepšili hygienické pomery a podmienky bývania. Aj hospodárske budovy dostali murované a železobetónové časti. Stavebný materiál ako piesok, štrk z potoka Varínka použitý na stavbu, mali pohorelci zdarma. Rovnaké nariadenie platilo aj na skaly získané z okolia. Podľa dohody obecného

predstavenstva so stavebnou firmou mala byť výstavba hospodárskych budov ukončená do 01. augusta a rekonštrukcia celej dediny do 01. novembra 1910. 18. októbra však firma Grún a synovia hlásila, že práce ukončia do 25. októbra 1910. Obnova obce sa skončila.

5.5. Pamiatky

Kaplnka Božie muky – na kopci nad obcou je zasvätená sv. Jánovi – Krstiteľovi a predstavuje klasicistickú stavbu z konca 18. storočia. Predstavuje menší vežový objekt s nárožnými pilastrami, na ktorých spočíva horná časť s otvorenými arkádami. Arkády majú nad oblúkmi profilovanú rímsu. Na streche je kovaný barokový kríž. V kaplnke je umiestnená socha sv. Jána postavená v r. 1735, rekonštruovaná bola v r. 1990 a 2008.

Kaplnka Krista – Kráľa bola v obci postavená v rokoch 1932-1933, v pseudogotickom slohu. Ide o obdĺžnikovú stavbu so sedlovou strechou s malou predstavanou vežičkou. Rekonštruovaná bola v rokoch 1989 a 2009.

Nová stavba s moderným architektonickým riešením umiestnená v strede obce:

Kostol s domom smútku dostavaný v r. 1996 zasvätený Sv. Gorazdovi. Spolupatrnmi kostola sú Sv. Cyril a Metod a Sedembolestná panna Mária. Investorom stavby bol Obecný úrad Stráža. Finančné prostriedky na jeho stavbu boli zabezpečené: z rozpočtu obce, milodarmi od veriacich, od farského úradu Dolná Tižina, podnikateľov aj dobročinných organizácií.

6. Plnenie úloh obce

(prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Materská škola Stráža

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na: **zvyšovanie úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu.**

6.2. Zdravotníctvo

V obci Stráža sa nenachádza žiadne zdravotné zariadenie. Zdravotnú starostlivosť občanom obce Stráža poskytuje:

- Fakultná nemocnica v Žiline,
- Praktická súkromná lekárka: MUDr. Hanáková Erika vo Varíne, MUDr. Zajacová Dagmar v Belej,
- Detskí súkromní pediatri: MUDr. Milová Janka, MUDr. Marcová Oľga vo Varíne,
- Súkromná zubná ambulancia: MUDr. Kalužayová v Belej,
- Súkromné gynekologické ambulancie: MUDr. Pažičká v Belej, MUDr. Tavač vo Varíne.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti zostane zatiaľ nezmenený. Súkromný majiteľ Poľovníckeho hotela DIANA rehabilitačné a relaxačné centrum buduje už niekoľko rokov, ktoré by mohli občania využívať v budúcnosti v rámci prevencie, ako aj liečby.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby sa už v obci Stráža nerealizujú. Pre seniorov je najbližšie k dispozícii vybudovaný Domov dôchodcov vo Varíne, v Terchovej a denný stacionár v Tepličke nad Váhom. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať naďalej na opatrovateľskú službu, t. j. domácu starostlivosť o chorých a starých občanov v rodinnom domácom prostredí. Zároveň sa naďalej plánuje venovaniu sa sociálnej starostlivosti a pomoci pri riešení rôznych finančných, administratívnych, rodinných a iných sociálnych problémoch v rodinách s deťmi, u starých, chorých, osamelých a spoločensky neprispôsobivých občanov, ako aj pri ostatných občanoch v hmotnej núdzi.

6.4. Kultúra

Na rozvoj kultúry a športu pre deti, mládež a dospelých slúži športový areál v obci. Nachádza sa v ňom futbalové ihrisko, na ktorom sa odohrávajú tréningové a športové zápasy

FK Stráža, t. j. mužstiev žiakov, dorastencov a dospelých. V areáli futbalového ihriska sa nachádza asfaltová plocha, ktorá v letnom období slúži na bicyklovanie, kolobežkovanie, korčuľovanie na kolieskových korčuľoch a v zimnom období sa táto plocha mení na ľad, na ktorom si môžu deti a dorast obce Stráža zahrať hokej alebo sa zdokonaľovať v korčuľovaní. V roku 2011 obec uskutočnila výstavbu multifunkčného ihriska, ktoré sa nachádza v blízkosti kostola. V letnom období slúži na športové hry, ako sú napr. tenis, basketbal, vybíjaná, hádzaná a v prípade potreby aj futbal, a v zimnom období slúži na tréningy obecných mužstiev. Pri multifunkčnom ihrisku bolo vybudované aj detské ihrisko so šmykl'avkou s horolezeckou stenou, hojdačkou a pieskoviskom pre menšie deti z obce Stráža a tiež bol tento obecný priestor doplnený o vybudovanie ihriska s outdoorovými fitness prvkami na cvičenie.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Ľudová hudba pod vedením Petra Kolenčina.

Na základe doterajšieho vývoja možno predpokladať, že po skončení pandémie, sa kultúrny a spoločenský život obce bude orientovať naďalej na zabezpečovanie a organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí, ako sú Fašiangy, Deň matiek, Deň detí, Gorazdove dni, Mikuláš, Stretnutia dôchodcov a jubilantov, vítanie nového roka a tiež zachovávanie kultúrnych tradícií.

6. 5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- ubytovacie a reštauračné služby,
- predajne potravín
- pohostinstvo
- výroba bagiet a ich rozvoz.

Najvýznamnejší priemysel v obci:

- drevársky priemysel,
- stavebné práce, predaj pohonných hmôt,
- stolárske práce a výroba nábytku.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci:

V obci Stráža nepôsobí žiadna firma s poľnohospodárskou výrobou. V susednej obci Krasňany sa nachádza RD Terchová, ktoré sa sústreďuje na chov hovädzieho dobytku, oviec a ich predaj do zahraničia a výrobou a predajom syrov, syrových nití a korbáčikov.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2020. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2020.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 12. 12. 2019 uznesením č. 87/2019.

Rozpočet bol zmenený trikrát:

- prvá zmena schválená dňa 12. 05. 2020 uznesením č. 14/2020,
- druhá zmena schválená dňa 13. 08. 2020 uznesením č. 35/2020,
- tretia zmena schválená dňa 03. 12. 2020 uznesením č. 49/2020.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31. 12. 2020	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	297 340,00	331 454,00	303 163,99	91,46
z toho :				
Bežné príjmy	261 340,00	295 454,00	296 475,55	100,35
Kapitálové príjmy	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	35 000,00	35 000,00	6 688,44	19,11
Výdavky celkom	295 914,00	329 648,00	261 015,13	79,18
z toho :				
Bežné výdavky	245 714,00	271 680,00	240 241,69	88,43
Kapitálové výdavky	43 700,00	53 680,00	17 488,54	32,58
Finančné výdavky	6 500,00	4 288,00	3 284,90	76,61
Rozpočtové hospodárenie obce	1 426,00	1 806,00	42 148,86	

Výška výdavkov v roku 2020 bola ovplyvnená v dôsledku pandémie ochorenia COVID - 19.

V roku 2020 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky:

- v bežnom rozpočte v súvislosti s pandemiou COVID - 19 výdavky na obstaranie :
 - rúšok, oblekov, ochranných štítov, okuliarov, respirátorov, rukavíc, dezinfekčných prostriedkov, dezinfekčných mydiel, dezinfekčných gélov, teplomerov, čistiacich prostriedkov vo výške 1 522,28 EUR,
- v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie:
 - „Rekonštrukcia miestnej komunikácie“ vo výške 51 468,41 EUR.

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31. 12. 2020 v EUR
Bežné príjmy spolu	296 475,55
z toho : bežné príjmy obce	296 475,55
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	240 241,69
z toho : bežné výdavky obce	240 241,69
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	56 233,86
Kapitálové príjmy spolu	0,00
z toho : kapitálové príjmy obce	0,00
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	17 488,54
z toho : kapitálové výdavky obce	0,00
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 17 488,54
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	38 745,32
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ</i>	- 8 519,06
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	30 226,26
Prijímové finančné operácie	6 688,44
Výdavkové finančné operácie	3 284,90
Rozdiel finančných operácií	3 403,54
PRÍJMY SPOLU	303 163,99
VÝDAVKY SPOLU	261 015,13
Hospodárenie obce	42 148,86
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ</i>	- 8 519,06
<i>Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver</i>	0,00
Upravené hospodárenie obce	33 629,80

Prebytok rozpočtu v sume 38 745,32 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 6 540,6 EUR a od subjektov mimo VS v sume 1 978,46 EUR navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 30 226,26 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 3 403,54 EUR, navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 3 403,54 EUR

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú:**

- a) nevyčerpané prostriedky z účelovo určenej dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa pre MŠ Stráža od ÚPSVaR Žilina podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 472,80 EUR,
- b) nevyčerpané prostriedky z účelovo určenej dotácie na podporu vytvárania pracovných miest v rámci projektu „Pracuj, zmeň svoj život“ – Aktivita č. 3 Podpora zamestnávania UoZ od ÚPSVaR Žilina podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 4 163,80 EUR
- c) nevyčerpané prostriedky z účelovo určenej dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy pri príprave, priebehu a vykonaní sčítania obyvateľov, domov a bytov od Štatistického úradu Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 1 904,00 EUR
- d) nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov od Nadácie Spoločne pre región podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 1 978,46 EUR

Obec má k 31. 12. 2020 voľných disponibilných finančných prostriedkov v celkovej výške 42 148,86 EUR.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2020 vo výške **33 629,80 EUR (42 148,86 EUR – 472,80 – 4 163,80 – 1 904,00 – 1 978,46 EUR).**

7.3. Rozpočet na roky 2021 - 2023

	Skutočnosť k 31. 12. 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Príjmy celkom	306 163,99	301 215,00	267 610,00	267 610,00
z toho :				
Bežné príjmy	296 475,55	259 610,00	259 610,00	259 610,00
Kapitálové príjmy	0,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Finančné príjmy	6 688,44	40 605,00	7 000,00	7 000,00

	Skutočnosť k 31. 12. 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Výdavky celkom	261 015,13	301 079,00	251 044,00	251 044,00
z toho :				
Bežné výdavky	240 241,69	255 379,00	244 244,00	244 244,00
Kapitálové výdavky	17 488,54	39 200,00	300,00	300,00
Finančné výdavky	3 284,90	6 500,00	6 500,00	6 500,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2019	Skutočnosť k 31. 12. 2020
Majetok spolu	886 552,02	909 123,44
Neobežný majetok spolu	841 510,79	827 271,97
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	734 904,51	720 665,69
Dlhodobý finančný majetok	106 606,28	106 606,28
Obežný majetok spolu	44 967,02	81 851,47
z toho :		
Zásoby	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	1 140,60	1 310,91
Finančné účty	43 826,42	80 540,56
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	74,21	0,00

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2019	Skutočnosť k 31. 12. 2020
Vlastné imanie a záväzky spolu	886 552,02	909 123,44
Vlastné imanie	524 572,01	560 773,83
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	524 572,01	560 773,83
Záväzky	34 975,23	36 601,48
z toho :		
Rezervy	1 100,00	1 200,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	6 540,60
Dlhodobé záväzky	173,01	186,39
Krátkodobé záväzky	20 490,38	18 747,55
Bankové úvery a výpomoci	13 211,84	9 926,94
Časové rozlíšenie	327 004,78	311 748,13

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Významné prírastky majetku:

Obec v roku 2020 zaradila do svojej evidencie majetku:

Rekonštrukcia a modernizácie obecného rozhlasu 9 738,00 EUR,

Obstaranie stoličiek do sále kultúrneho domu v Stráža	1 638,36 EUR,
Obstaranie stolov do sále kultúrneho domu v Stráža	1 299,00 EUR,
Rekonštrukcia obecnej lavičky	4 413,18 EUR.

Významné úbytky majetku:

Obec v roku 2020 vyradila majetok z evidencie majetku

- drobný dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 443,88 EUR,
- ostatný dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 1 161,79.

Významný predaj investícií:

Obec v roku 2020 nepredávala žiadne investície.

Prijaté dlhodobé a krátkodobé bankové úvery:

V roku 2020 obec neprijala žiaden dlhodobý ani krátkodobý úver.

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31. 12. 2019	Zostatok k 31. 12. 2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	0,00	0,00
Pohľadávky po lehote splatnosti	1 140,60	1 310,91

Pohľadávky obce Stráža sú rozdelené na krátkodobé a dlhodobé pohľadávky a tiež na pohľadávky do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti. Z celkovej sumy pohľadávok 1 310,91 EUR sú všetky pohľadávkami po lehote splatnosti. Patria sem napr. daň z nehnuteľnosti vo výške 740,68 EUR, daň za psa vo výške 0,00 EUR, daň z ubytovania vo výške 732,80 EUR a pohľadávky za komunálny odpad vo výške 570,23 EUR. Oproti roku 2019 došlo opäť k nárastu pohľadávok o 14,93 % a to dôvodu, že sa občania aj napriek našim opätovným výzvam neuhradili pohľadávky na daniach. Táto platobná neschopnosť vznikla zrejme v dôsledku znížených príjmov občanov v zamestnaní.

8.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31. 12. 2019	Zostatok k 31. 12. 2020
Záväzky do lehoty splatnosti	20 663,39	18 933,94
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

V roku 2020 došlo k poklesu celkových záväzkov oproti roku 2019 o 8,37 % a to v dôsledku toho, že obec Stráža v roku 2020 neinkasovala z Finančnej správy dar od Nadácie Spoločne pre región z 2 % daní a to v dôsledku posunu podávania daňových priznaní a platenia vzniknutých povinností na úhradu platenia daní.

9. Hospodársky výsledok za 2020 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2019	Skutočnosť k 31. 12. 2020
Náklady	<u>269 135,87</u>	<u>274 970,07</u>
50 – Spotrebované nákupy	22 785,82	15 969,21
51 – Služby	39 204,48	28 358,93
52 – Osobné náklady	160 328,46	181 144,46
53 – Dane a poplatky	902,57	1 282,90
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	9 493,48	10 901,58
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	31 962,48	32 927,36
56 – Finančné náklady	1 458,58	1 385,63
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	3 000,00	3 000,00
59 – Dane z príjmov	2,54	0,00
Výnosy	278 385,75	311 171,89
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	3 197,74	3 701,24
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	242 935,27	260 237,26
64 – Ostatné výnosy	419,77	166,19
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 100,00	1 100,00
66 – Finančné výnosy	21,56	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	30 711,41	45 967,20
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	9 249,88	36 201,82

Účtovná jednotka nevynaložila žiadne náklady na výskum a vývoj.

Hospodársky výsledok **/kladný**, záporný/ v sume 36 201,82 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Náklady:

- Pokles nákladov na účtovej skupine **50** z dôvodu zníženia objemu nákupov materiálu pre obecný úrad, TJ a materskú školu v dôsledku šetrenia finančných prostriedkov v súvislosti s pandémiou v celej republike.
- Pokles nákladov na účtovej skupine **51** z dôvodu zníženia nákladov na opravy a údržby na verejnom osvetlení, obecnom rozhlase, z dôvodu zníženia nákladov na prepravné a reprezentačné, nakoľko sa nerealizovali žiadne kultúrne podujatia v dôsledku rešpektovania opatrení proti COVID-19.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **52** z dôvodu zvyšovania plátov pedagogických zamestnancov a zamestnancom vo verejnom záujme, prijatie nových zamestnancov prostredníctvom dotácie z ÚPSVaR. Z uvedených príjmov plynuli aj náležité odvody do poisťovní.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **53** z dôvodu zvýšenia poplatkov v bankách a za skladovanie komunálneho odpadu.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **54** z dôvodu zvýšenia členského poplatkov pre Spoločný stavebný úrad a tiež z dôvodu nárastu nákladov súvisiacich s testovaním na ochorenie COVID-19.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **55** z dôvodu zaradenia nového odpisovateľného majetku do evidencie majetku.
- Pokles nákladov na účtovej skupine **56** z dôvodu platenia úrokov iba jedného dlhodobého úveru.

Výnosy:

- Nárast výnosov na účtovej skupine **60** z dôvodu nárastu počtu žiadostí o rozkopové, stavebné a kolaudačné povolenia.
- Nárast výnosov na účtovej skupine **63** z dôvodu zvýšenia príjmu z podielových daní PO.

- Pokles výnosov na účtovej skupine **64** z dôvodu znížených finančných prostriedkov z vrátenia finančných prostriedkov z ročného zúčtovania ZP.
- Nárast výnosov na účtovej skupine **69** z dôvodu čerpania navýšených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2020 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedko v v EUR
MDVaRR SR	Špeciálne komunikácie	29,76
MDVaRR SR	Stavebný poriadok a bývanie	1 005,87
Okresný úrad Žilina	Predškolská výchova a vzdelávanie	1 164,00
Okresný úrad Žilina	REGOB	227,37
Okresný úrad Žilina	Ochrana prírody a krajiny	65,45
ÚPSVaR Žilina	Strava pre predškolákov	1 111,20
ÚPSVaR Žilina	PnD - Saganová	223,94
ÚPSVaR Žilina	Dávky v hmotnej núdzi	2 124,30
Okresný úrad Žilina	Voľby do NR SR	965,91
Štatistický úrad SR	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov	1 904,00
ÚPSVaR Žilina	Transfer §50 j	299,57
Európsky soc. fond + ŠR (ÚPSVaR Žilina)	Chránená dielňa	2 352,45
Okresný úrad Žilina	Enviromentálny fond	323,09
Okresný úrad Žilina	Transfer na register adries	19,60
MV SR	Testovanie COVID-19	1 322,28
ÚPSVaR Žilina	Transfer § 54 X	6 245,70
ÚPSVaR Žilina	Transfer §50	3 036,55
ÚPSVaR Žilina	Mzdy MŠ	9 903,69
ÚPSVaR Žilina	PnD – Jozef F.	223,94

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- 9 903,69 EUR od ÚPSVaR Žilina v rámci projektu „Podpora udržania zamestnanosti v MŠ“ na preplatenie miezd zamestnancom v MŠ počas zatvorenia prevádzky z dôvodu predchádzania šírenia pandémie COVID-19,
- 6 245,70 EUR od ÚPSVaR Žilina na zamestnanie znevýhodnených uchádzačov pod názvom §54X,
- 3 036,55 EUR od ÚPSVaR Žilina na zamestnanie znevýhodnených uchádzačov pod názvom §50,

- 2 352,45 EUR od ÚPSVaR Žilina na preplatenie nákladov vzniknutých pri chránenej dielni,
- 2 124,30 EUR od ÚPSVaR Žilina na dávky v hmotnej núdzi v rámci pridelenia obce ako osobitného príjemcu poberania dávky v hmotnej núdzi pre pani M. Saganovú.

V roku 2020 obec Stráža prijala nasledovné granty a transfery v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID - 19:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
ÚPSVaR Žilina	Mzdy MŠ	9 903,69
MV SR	Testovanie COVID-19	1 322,28

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID -19:

- 9 903,69 EUR od ÚPSVaR Žilina v rámci projektu „Podpora udržania zamestnanosti v MŠ“ na preplatenie miezd zamestnancom v MŠ počas zatvorenia prevádzky z dôvodu predchádzania šírenia pandémie COVID-19,
- 1 322,28 EUR od Ministerstva vnútra SR na preplatenie nákladov súvisiacich s celoplošným testovaním obyvateľov obce Stráža z dôvodu predchádzania šírenia pandémie COVID-19.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2020 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 2/2011 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
TJ Stráža	podpora činnosti futbalového klubu TJ Stráža v roku 2020 - bežné výdavky na štartovné do súťaže v jednotlivých kategóriách, poplatky SFZ a za činnosť rozhodcov, materiál (kopačky, dresy, lopty, šport. súpravy, športové pomôcky, vetrovky), doprava športovcov, materiál a údržba športového areálu	3 000,00 EUR

10.3. Významné investičné akcie v roku 2020

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2020:

- rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu,
- rekonštrukcia obecnej lavičky,
- obstaranie stolov a stoličiek do sále kultúrneho domu.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- rekonštrukcia mosta,
- výstavba Amfiteátra na futbalovom ihrisku,
- nákup pozemkov pod obecný cintorín,
- rozšírenie outdoorového ihriska o ďalšie prvky,
- rozšírenie detského ihriska o nové hracie prvky.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec Stráža nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Pandémia ochorenia COVID - 19, ktorá významne negatívne ovplyvňuje hospodárenia obce: Na konci roku 2019 sa prvýkrát objavili správy z Číny týkajúce sa COVID-19 (Coronavirus). V prvých mesiacoch roku 2020 sa vírus rozšíril do celého sveta a negatívne ovplyvnil mnoho krajín. Situácia sa neustále mení, zdá sa, že negatívny vplyv na svetový obchod, na firmy aj na jednotlivcov môže byť vážnejší, ako sa pôvodne očakávalo. Uvedené negatívne vplyvy majú v roku 2020 za následok zníženie príjmov z podielových daní oproti odhadom, na základe ktorých bol zostavený rozpočet, čo malo vplyv na potrebu úpravy rozpočtu s následným obmedzením určitých plánovaných aktivít. Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie účtovnej jednotky si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovnú jednotku.

Vypracoval: Ing. Jana Šoporová

Schválil: Ján Poliak

V Stráži, dňa 03. 05. 2021

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke